

31.3.2014

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift 0509/2013, ingediend door Sylwia Maćkowiak (Poolse nationaliteit), namens de vereniging "Nasz Dom", over plannen om een bruinkoolmijn aan te leggen in het gebied rond Poniec, Krobia en Oczkowice (zuidelijk deel van de regio Wielkopolska)

1. Samenvatting van het verzoekschrift

De vereniging "Nasz Dom" (Ons Huis) verzet zich tegen plannen voor de aanleg van een open bruinkoolmijn en, in de toekomst, een elektriciteitscentrale, die zal draaien op de in de mijn gewonnen bruinkool, in het gebied rond de plaatsen Poniec, Krobia en Oczkowice. De vereniging bestaat uit omwonenden die bezorgd zijn dat het project onherstelbare schade zal toebrengen aan het landschap van de regio en het milieu zal vervuilen.

Een mijnbouwonderneming, PAK Górnictwo Sp. z.o.o., heeft in mei 2011 een vergunning gekregen en is inmiddels begonnen met voorbereidende booractiviteiten in het gebied.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 19 november 2013. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 202, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 31 maart 2014

Indienster verzet zich namens de vereniging "Nasz Dom" tegen plannen voor de aanleg van een open bruinkoolmijn. De bewoners zijn tegen de exploratiewerkzaamheden die reeds van start zijn gegaan. De werkzaamheden vloeien voort uit een besluit (d.d. 11 mei 2011) van de minister van Milieu, waarmee hij instemt met de exploratie en vaststelling van bruinkoolreserves in het gebied rondom Poniec, Krobia en Oczkowice. Indienster wijst erop

dat er een economisch en historisch verband bestaat tussen de regio en de moderne landbouw (waarbij zij ook een aantal voedselverwerkende bedrijven in de regio als voorbeeld noemt). De plaatselijke gemeenschappen beschouwen de plannen voor de aanleg van een open bruinkoolmijn derhalve als een bedreiging voor hun maatschappelijke en economische belangen. Volgens indienster is het feit dat de gemeentelijke autoriteiten en de minister van Milieu hebben ingestemd met de exploratiewerkzaamheden in strijd met artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Voorts wijst indienster op de kwestie van de Poolse bepalingen betreffende uitzetting en de verenigbaarheid van dergelijke bepalingen met de Poolse grondwet. Bovendien verwijst indienster naar de besluiten tot toekenning van het recht om exploratiewerkzaamheden uit te voeren aan de investeerder, met daarin een clausule voor de onmiddellijke toepasbaarheid ervan die, volgens indienster, een schending van eigendomsrechten inhoudt. Kortom, volgens indienster blijkt uit de huidige stand van zaken dat de artikelen 6 en 37 van het Handvest van de grondrechten worden geschonden. Daarnaast benadrukt indienster dat het aannemelijk is dat artikel 6 van de habitatrichtlijn wordt geschonden als de open bruinkoolmijn daadwerkelijk wordt goedgekeurd.

Opmerkingen van de Commissie

Inzake de vermeende schending van het Handvest van de grondrechten

Het Handvest van de grondrechten is hoofdzakelijk van toepassing op de EU-instellingen. Het is tevens bindend voor de nationale autoriteiten, maar alleen in gevallen waarin sprake is van tenuitvoerlegging van het EU-recht. In het geval van deze concrete klacht over acties van de nationale autoriteiten, namelijk het Poolse ministerie van Milieu, geldt dat zij het EU-recht ten uitvoer hebben gelegd zodra zij een besluit hebben genomen in het kader van de relevante EU-wetgeving; bijvoorbeeld bij de tenuitvoerlegging van de MEB-richtlijn (2011/92/EU) of de habitatrichtlijn (92/43/EEG). Op dit moment hebben de bevoegde autoriteiten nog geen besluiten tot toestemming genomen overeenkomstig de nationale wetgeving, waarbij een van de EU-richtlijnen ten uitvoer wordt gelegd. De belangrijkste reden hiervoor lijkt het feit dat het relevante stadium in de procedure, namelijk de raadpleging van individuen voor wie een besluit gevolgen kan hebben (zoals de toestemming voor mijnbouwactiviteiten in een bepaald gebied), nog niet is bereikt.

Als de procedure dit stadium echter bereikt, zijn de relevante nationale autoriteiten verplicht zich te houden aan het Handvest van de grondrechten, met inbegrip van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven (artikel 7), het recht op eigendom (artikel 17) en de verplichting om in hun beleid een hoog niveau van milieubescherming op te nemen (artikel 37). Voor wat de vermeende inbreuk op artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (het Handvest) betreft, dient erop te worden gewezen dat deze bepaling uitsluitend bindend is voor de Europese instellingen, bureaus en hun agentschappen. De bepaling is dus niet rechtstreeks toepasbaar op de lidstaten. Desalniettemin is het recht op behoorlijk bestuur een van de algemene beginselen van het recht van de Europese Unie waaraan de lidstaten zich hebben verbonden, met name gedurende administratieve procedures waarbij het EU-recht ten uitvoer wordt gelegd, zoals in bovengenoemde gevallen.

Inzake de vermeende schending van Richtlijn 92/43/EEG¹

De bezorgdheden van indienster houden verband met het feit dat als de open bruinkoolmijn zou worden goedgekeurd, de onttrekkingskegel ook negatieve gevolgen zou hebben voor het buiten de voorgenomen open mijn gelegen Natura 2000-gebied Dolina Baryczy. Dergelijke negatieve gevolgen zouden in strijd zijn met artikel 6 van de habitatrichtlijn.

Uit de verstrekte informatie blijkt echter dat het goedkeuringsproces voor het project in kwestie nog niet van start is gegaan. Er worden uitsluitend exploratiewerkzaamheden verricht, buiten het Natura 2000-gebied. Met het oog op de verstrekte informatie is de Commissie dus van oordeel dat de bepalingen van de habitatrichtlijn niet zijn geschonden. Indien de investeerder besluit over te gaan tot uitvoering van het project, is hij verplicht de uit hoofde van het Poolse recht (een milieubesluit) vereiste besluiten tot toestemming te verkrijgen, waarbij de vereiste beoordeling van mogelijke gevolgen voor het Natura 2000-gebied moet worden uitgevoerd.

Inzake de publieksraadplegingen

Indienster beweert tevens dat noch de gemeentelijke overheid, noch het betrokken publiek is geraadpleegd over de plannen voor de aanleg van een open bruinkoolmijn op de genoemde locatie.

Uit de beoordeling van de door indienster verstrekte informatie blijkt dat het proces van het verlenen van toestemming voor de ontwikkeling nog niet van start is gegaan. Indien er een goedkeuringsprocedure voor een open bruinkoolmijn van start gaat, voorziet het Poolse recht in publieksraadplegingen die worden uitgevoerd gedurende de milieuvergunningsprocedure. Middels deze vereiste worden de verplichtingen bedoeld in Richtlijn 2011/92/EU betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (de MEB-richtlijn)² omgezet.

Inzake de onverenigbaarheid van de getroffen maatregelen met de Poolse grondwet

De Commissie beschikt niet over bevoegdheden om te onderzoeken of de getroffen maatregelen verenigbaar zijn met de Poolse grondwet.

Conclusies

Op basis van de beschikbare informatie kan de Commissie op dit moment geen inbreuk op het EU-milieurecht vaststellen.

¹ PB L 206 van 22.7.1992, blz. 7.

² PB L 26/1 van 28.1.2012.